

TEKNOLOGIA

Zirkuitua hackeatu

DIANA FRANCO

Martxoaren 8a dela eta, berri eta iritzi ezberdinak irakurri ditut. Berdintasunerako bidean lan handia egiten ari da gure gizartea, eta publikoki berdintasunerako bidean feminismoa onartua den borroka bada ere, gizarteko mikrokosmosetara jaisterakoan, bada oraindik berdintasuna lortzeko feminismoaren beharra ulertzen ez duenik.

Feminismotik gure mundua eraldatzeko espresio modu ugari dugu, gizarte honetan ditugun mundu ikuskerak ugariak diren moduan. Aniztasun horren baitan, badira berdintasuna bakarrik mundu produktiboan aukerak berdintzera lotuta ulertzen dutenak: lan aukera bera, soldata bera, mundu produktiboan erabakitzeke botere bera. Bide horretan, Mary Beard-en esaldi bat oso gogoko dut: "Oso zaila da emakumeak gizonezkoentzat kodifikatutako egitura batean sartzea, egitura aldatu egin behar da". Horregatik, emakume eta gizon feministak asko lanean ari dira emakume gehiagok egin dezan bidea zientzia eta teknologian edo emakume ekintzaileentzako inbertsio-funtsak sortzen.

Baina industrializazioan egin genuen lanaren banaketa, lan produktiboa eta erproduktiboa sexuaren arabera banatuz, ezin da konpondu soilik emakumeak lan produktiboan barneratuta. Zaintzari erantzun on bat eman behar zaio. Zaintzan berdintasunaren ideia landu beharrean gaude. Lantze horretan, zenbaitek irtenbide bezala zaintza negozio bilakatzea ikusten dute. Eta bilakaera horretan, zaintzaren negozioaren errentagarritasuna handitzeko, teknologia ezberdinen bidez zaintza automatizatzea dute helburu.

Zaintzarako zenbait zerbitzu izateak onura asko ditu, baina zaintzatik pertsonak gutiz urruntzeak kalteak dakartza gizarte gisa. Zaintza ez baita soilik lana, zaintza harremana da, eta elkarlaguntzan oinarritutako harremanek bihurtu gaituzte izaki (Protpotkin). Horregatik, zaintzari loturiko teknologiekiko mesfidatia naiz. Zaintza zirkuitu itxi bilakatu aurretik, berau hackeatzeko aukera dugu oraindik gizon eta emakumeok. ●

NAZIOARTEA

Haizeak eskuinera jotzen du

AXIER LOPEZ

Aldaketa eta berrespenez betetako astea izan da. Gehienak, tamalez, neoliberalismoa, autoritarismoa, teokrazia eta inperialismoa sendotzeko izan dira.

ATZERAKOIAK NAGUSI EUROPAN

Zortzi urtez boterean izan den Portugalgo alderdi sozialistak gehiengo osoa galtzeaz gain, bere ezkerre-ra dauden alderdiak, Bloco eta PCP, amildu egin dira hauteskundeetan, eta hala, ezkerreko indarren akordio berri baterako aukera guztiak desagertu dira. Eskuinak irabazi du, eta inbestidura bilatuko du Chega eskuin muturra makulu hartuta. Neofaxismoa hirugarren indarra da, bost portugaldarretik batek eman baitio botoa.

Irlandako Errepublikan herritarren gehiengoak bizkarra eman dio demokristauen, zentristen eta berdeen koalizioari, eta erreferendumean errefusatu egin du Konstituzioa aldatzeko proposamena. Emakumeak gizartearen duen rolari buruzko erreferentzia sexista eta zaharkituak ezabatzeko eta ezkontzan oinarritutako familiaren kontzeptutik haratago joateko aukerari atea itxi diote.

Suedian ez da hauteskunderik izan, baina gobernuak herrialdean aspaldiko erabaki garrantzitsuenetakoa gauzatu du. Bi mende baino gehiagoko neutraltasunaren ondoren, Suedia NATOk kide bihurtu da ofizialki martxoaren 8an. Aldaketa historiko hori imajinaezina izan da Errusiak Ukraina inbaditu zuen arte.

GEOPOLITIKA INPERIALEAN ALDAKETARIK EZ

Vladimir Putinek XXI. mende osoa darama Errusiako agintaritzan, eta datorren asteburuko hauteskundeetan beste sei urtez berrituko du agintaldia. Ezarri duen eredu autoritarioa oso errotuta dago herrialdean, eta inork ez du espero aldaketarik izatea. Ez dirudi kalterik sortuko diotenik bozetan usitez azkarra izango zen gerra batean bi urte baino gehiago murgilduta egoteak, ezta berriki barne oposizioaren aurpegi nabarmenetako bat, Aleksei Navalni neoliberalak, urrutiko espetxe batean sakabanatuta hil izanak ere.

Errusiako aliatu nagusietako batean, Iranen, ultrakontserbadoreak legebiltzarrerako hauteskundeetako irabazleak izan dira. Oposizioak gogor kritikatu du emaitza eta boikotera deitu du, hautagai asko deskalifikatuak izan ondoren. Edonola ere, parte-hartzea %41ekoa baino ez da izan. Errepublika Islamikoan izan den baxuena.

Errusia eta Iran lotzen ditu, nagusiki, AEBen mundu mailako hegemoniaren aurkakotasunak. Bloke horiek zenbait proxy gerratan murgiluta diren bitartean, inperioaren metropolian hauteskunde karrerarekin jarraitzen dute. Trumpek eta Bidenek "superasteartean" —hauteskunde primarioetan estatu gehien biltzen dituen eguna— arrakasta handia izan dute. Horrek bidea erraztu du azaroko presidentetzarako hauteskundeetan herritarrek aukeratu behar izan dezaten, beste behin ere, biren artean: burutik jotako sexu-abusatzailerik izugarri aberatsa ala genozida senila. ●